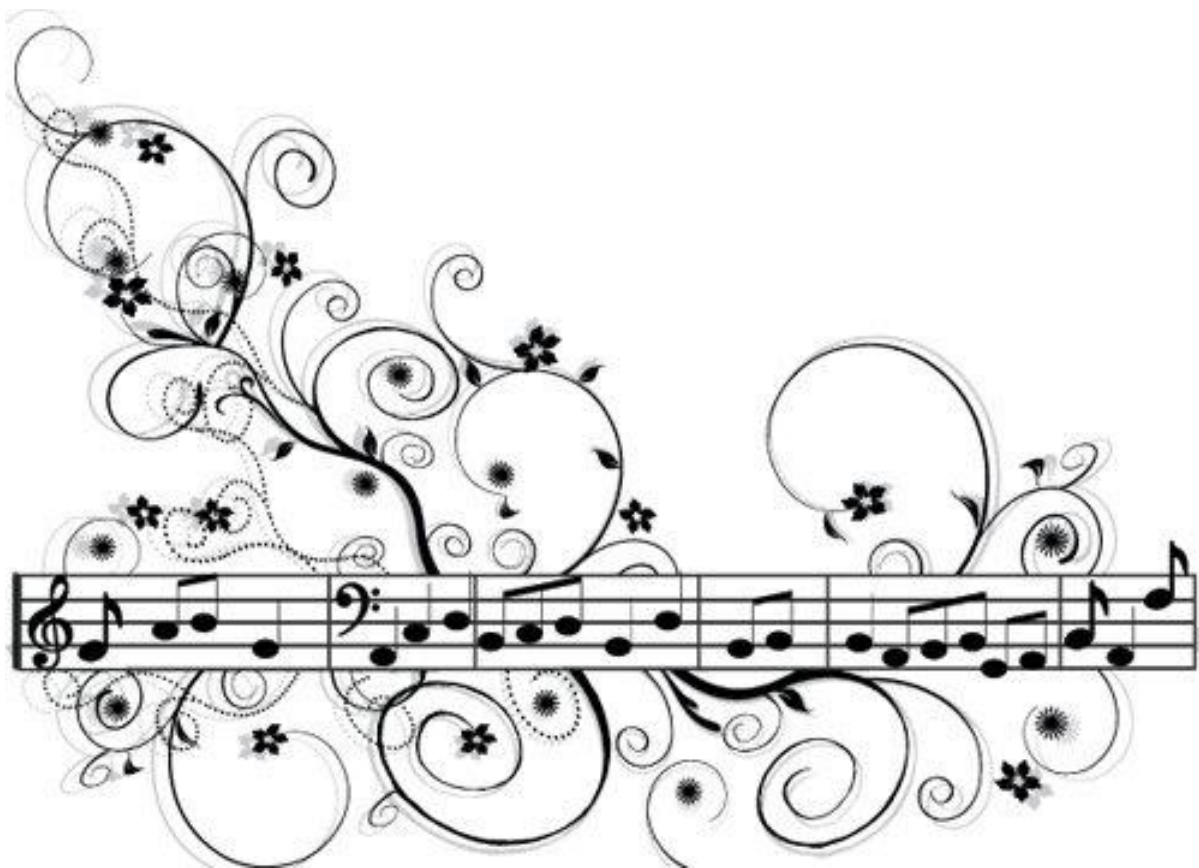

Т.В. Дорошенко

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВ
ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ**

**МОДУЛЬНА ПРОГРАМА
СПЕЦКУРСУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»**

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Т.Г. Шевченка

Кафедра музичного мистецтва

Т.В. Дорошенко

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВ
ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ**

**МОДУЛЬНА ПРОГРАМА СПЕЦКУРСУ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»**

Чернігів
2015

УДК 378.091.12:373-051:78(073)

ББК Ч489.518.3

Д 69

Рецензенти:

Скорик Т.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи Чернігівського національного технологічного університету;

Житнікова Л.В. – учитель музичного мистецтва вищої категорії, «Старший учитель» ЗСШФМП № 12 м. Чернігова

Дорошенко Т.В.

Д 69 Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів : модульна програма спецкурсу для студентів спеціальності «Початкова освіта». – Чернігів : ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка, 2015. – 36 с.

Спецкурс «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів» спрямований на поглиблення знань студентів щодо професійно значущих функціональних складників змісту музично-освітньої діяльності вчителя в початковій школі.

Програма спецкурсу містить пояснювальну записку, у якій визначено мету й завдання вивчення спецкурсу, розподіл годин за модулями, тематичний план, структуру спецкурсу, теми лекційних, практичних занять, теми самостійної роботи, питання заліку, рекомендовану літературу.

Спецкурс адресований студентам педагогічних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, аспірантам та вчителям початкової школи для підвищення професійної компетентності.

ББК Ч489.518.3

УДК 378.091.12:373-051:78(073)

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету початкового навчання
Чернігівського національного педагогічного університету
імені Т.Г. Шевченка
(протокол № 5 від 27 лютого 2015 року)*

© Дорошенко Т.В., 2015 р.

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка	4
II. Розподіл годин за модулями спецкурсу	9
III. Тематичний план спецкурсу	10
IV. Структура спецкурсу	11
V. Теми лекційних занять	14
VI. Теми практичних занять	15
VII. Теми самостійної роботи	16
VIII. Зміст програми	17
IX. Вимоги до заліку	21
X. Рекомендована література до модулів.	23

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вимоги до професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи залежать від запитів суспільства. У сучасних умовах становлення демократичної правової української держави, інтеграції в європейську і світову спільноту, переосмислення ролі й значущості вищої освіти постає необхідність докорінних змін традиційної системи виховання молоді в напрямку оптимальної самореалізації особистості шляхом залучення внутрішніх механізмів її саморозвитку. До того ж, сьогодні, коли стрімкі соціальні зміни активують здебільшого вольові та ділові якості особистості, важливо зберегти, розвинути та примножити її творчі та емоційно-естетичні якості. Реалізувати ці важливі завдання може вчитель початкової школи, який має високий рівень професійної компетентності та проявляє творчий підхід до педагогічної діяльності. Саме вчитель початкової школи формує здатність до творчого самовираження, особистісно ціннісного ставлення до праці, мистецтва, здоров'я.

Орієнтація освіти на гуманістичні цінності вимагає посилення виховної функції мистецьких дисциплін, дослідження шляхів реалізації потужного потенціалу музики в становленні особистості, розвитку її духовного начала, світогляду, позитивного спрямування емоційної сфери. У зв'язку із цим особливої актуальності набувають питання вдосконалення підготовки тих, хто понесе здобутки музичної культури в широкі маси школярів, зробить їх надбанням учнівської молоді вже з перших років навчання в школі.

Формування в майбутніх учителів початкової школи готовності до музично-освітньої діяльності є на сьогодні актуальною проблемою педагогіки вищої школи. Рівень сформованості музичної компетентності в поєднанні з педагогічною, характеризує ступінь підготовленості майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів, є запорукою ефективності його музично-освітньої діяльності.

Мета спецкурсу «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів» полягає в наданні майбутнім учителям знань щодо генези й змісту цієї підготовки, системно-функціонального аналізу музичної освіти учнів молодшого шкільного віку, практичному оволодінні прийомами та методами, що забезпечують ефективність музично-освітньої роботи з молодшими школярами.

Теоретичним підґрунтям для вирішення практичних завдань визначено *суб'єктно-особистісний підхід*, що передбачає актуалізацію самостійності, ініціативності та активності студента як засобів становлення його особистості та формування компетентності в галузі музично-освітньої діяльності, що зумовлює спрямування навчально-виховного процесу на *самореалізацію* майбутніх учителів у всіх різновидах музично-методичної підготовки.

Втілена в програмі методична система формування в майбутніх учителів початкової школи готовності до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів спрямована на:

- формування професійно спрямованих якостей особистості майбутніх учителів шляхом стимулювання їхньої ініціативності, самостійності на основі розширення сфери нерегламентованості дій;
- залучення студентів до аналітико-критичного осмислення традиційних шляхів розвитку мистецтва й педагогіки;
- широке впровадження варіативних підходів до навчання, максимальне наповнення різних форм музично-методичної підготовки творчими елементами;
- надання переваги практичним засобам осягнення методики музично-освітньої діяльності з метою посилення ефективності процесів адаптації студентів до реальних умов майбутньої роботи в школі;
- активізацію емоційних чинників навчання шляхом забезпечення національної його основи, створення мистецько-освітнього середовища підготовки та спонукання студентів до оволодіння виховними можливостями музичного мистецтва.

Опанування запропонованої методичної системи дає змогу вирішити такі проблеми:

- прилучення майбутніх учителів до світових і національних духовних цінностей, втілених у творах мистецтва;

- накопичення досвіду сприймання музичних творів у процесі самостійної творчої діяльності;
- оволодіння ефективними методами, прийомами музичної освіти молодших школярів;
- вільне виявлення власної позиції студента, спроможність до самостійного вибору стратегії поведінки;
- визначення шляхів адаптації музичної підготовки майбутніх учителів початкової школи до їхніх реальних музично-виконавських можливостей.

Основні завдання вивчення спецкурсу:

- надання студентам основ музичних знань, що сприятиме глибшому усвідомленню специфіки майбутньої професійної діяльності в цій сфері;
- формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів на основі вивчення найкращих зразків творів мистецтва;
- розвиток аналітико-оцінювальних навичок, розширення світогляду шляхом аналізу наукових досліджень;
- вивчення нових досягнень музичної культури та передового педагогічного досвіду;
- розвиток музичного мислення, прищеплення навичок аналізу художніх особливостей музичних явищ;
- набуття навичок самоосвіти під час виконання завдань самостійної роботи та творчих завдань;
- забезпечення рефлексивної позиції студентів у процесі підготовки до музично-освітньої діяльності;
- формування цілісності уявлень про умови діяльності вчителя в початковій школі, про його професійні завдання;
- формування в студентів здатності до самооцінки;
- вироблення в майбутніх учителів умінь пристосування власних можливостей до потреб практичної діяльності в школі;
- формування емоційно-комунікативної культури майбутнього вчителя початкової школи;
- оволодіння психолого-педагогічними знаннями щодо творчого розвитку молодших школярів на уроках музичного мистецтва та в позакласній музично-виховній роботі;
- ознайомлення з методикою та різноманітними технологіями музичного розвитку молодших школярів; формування дослідницьких умінь у цій галузі;

– формування власних поглядів майбутнього вчителя початкової школи на проблему забезпечення учнів молодшого шкільного віку основами загальної музичної освіти.

У результаті вивчення спецкурсу студенти повинні знати:

- історико-теоретичні витoki становлення та розвитку національної музичної освіти в Україні;
- зміст та функції початкової загальної музичної освіти;
- зміст чинних програм з музичного мистецтва для початкової школи;
- основні тенденції та сучасні концепції музичної освіти;
- зміст музично-освітньої діяльності майбутнього вчителя початкової школи;
- сутність, зміст та структуру готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів;
- організаційно-методичні компоненти підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів.

Студенти повинні вміти:

- відбирати й компонувати музичний матеріал залежно від поставленої мети й завдань уроку, вікових особливостей дітей, їхніх інтересів, художньо-виховних можливостей творів;
- організовувати та оригінально використовувати різноманітні форми музично-творчої діяльності молодших школярів;
- самостійно вдосконалювати вміння та навички оволодіння інноваційними методами в процесі роботи над конструюванням уроків музичного мистецтва;
- використовувати раціональні прийоми та методи музичної освіти учнів;
- самостійно визначати й вирішувати різні методичні завдання з проблеми навчання молодших школярів основ загальної музичної освіти.

Творча спрямованість спецкурсу розширює сферу нерегламентованості дій студентів, зумовлює досягнення оптимального характеру їхньої взаємодії з викладачами, уникнення утисків та активізацію творчих проявів у музично-освітній діяльності, спонукає студентів до усвідомленої активності в

навчанні, сприяє створенню сфери їхньої особистої автономії, відмові від перебільшеної регламентованості навчальних дій та надає свободу вибору.

Створення мистецько-освітнього середовища в процесі підготовки, орієнтація навчального процесу з музичних дисциплін не тільки на естетичні, а й на виховні цінності мистецтва становить підґрунтя для розвитку здатності студентів до втілення гуманістичної функції музики, активізуючи при цьому моральні й національні важелі самореалізації майбутніх учителів.

Сприйняття творів мистецтва, їх розуміння, застосування різноманітних методів аналізу, знаходження зв'язків і паралелей з іншими видами мистецтва, естетична оцінка й переосмислення твору через емоційну сферу студентів сприяє формуванню їхньої готовності до забезпечення основ загальної музичної освіти молодших школярів.

Спецкурс «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів» підсумовує знання, отримані студентами під час вивчення дисциплін мистецького циклу, а також використовує матеріали курсів педагогіки, психології, музичного мистецтва з методикою навчання, мистецтвознавства.

II. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА МОДУЛЯМИ СПЕЦКУРСУ

<i>№</i>	<i>Змістові модулі</i>	<i>Загальна кількість годин</i>	<i>Лекц.</i>	<i>Практ.</i>	<i>Самост. робота</i>
1.	Теоретико-методологічні та методичні основи курсу	10	2	4	4
2.	Історико-теоретичні та методичні основи загальної музичної освіти учнів початкової школи	12	4	4	4
3.	Музично-освітня діяльність учителя початкової школи як соціокультурний феномен	12	4	4	4
4.	Організаційно-методичні компоненти підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	12	4	6	4
5.	Технологічний аспект підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	14	4	4	4
	<i>Усього годин</i>	<i>60</i>	<i>18</i>	<i>22</i>	<i>20</i>

III. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СПЕЦКУРСУ

<i>Змістовий модуль №</i>	<i>Тема №</i>	<i>Назва теми</i>
1	Тема 1	Вступ до спецкурсу. Особливості, принципи та закономірності підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів
	Тема 2	Системно-функціональний аналіз музичної освіти учнів молодшого шкільного віку
2	Тема 3	Історико-теоретичні витоки становлення та розвитку національної музичної освіти в Україні
	Тема 4	Основні тенденції та сучасні концепції музичної освіти. Проблеми та перспективи загальної музичної освіти учнів
3	Тема 5	Зміст музично-освітньої діяльності майбутнього вчителя початкової школи
	Тема 6	Сутність, зміст і структура готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів
4	Тема 7	Складники підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів
	Тема 8	Інтеграційні процеси в системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів
5	Тема 9	Зміст підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів
	Тема 10	Актуальні проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до самореалізації в музично-освітній діяльності

IV. СТРУКТУРА СПЕЦКУРСУ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
МОДУЛЬ I												
<i>Змістовий модуль 1.</i> Теоретико-методологічні та методичні основи курсу												
Тема 1. Вступ до спецкурсу. Особливості, принципи та закономірності підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	6	2	2			2						
Тема 2. Системно- функціональний аналіз музичної освіти учнів молодшого шкільного віку	6	2	2			2						
<i>Змістовий модуль 2.</i> Історико-теоретичні та методичні основи загальної музичної освіти учнів початкової школи												
Тема 3. Історико-теоретичні витоки становлення та розвитку національної музичної освіти в Україні	6	2	2			2						
Тема 4. Основні тенденції та сучасні концепції музичної освіти. Проблеми та перспективи загальної музичної освіти учнів	6	2	2			2						
УСЬОГО ЗА МОДУЛЬ I	24	8	8			8						

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
МОДУЛЬ II												
Змістовий модуль 3. Музично-освітня діяльність учителя початкової школи як соціокультурний феномен												
Тема 5. Зміст музично-освітньої діяльності майбутнього вчителя початкової школи	6	2	2			2						
Тема 6. Сутність, зміст і структура готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	6	2	2			2						
Змістовий модуль 4. Організаційно-методичні компоненти підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів												
Тема 7. Складники підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	8	2	4			2						
Тема 8. Інтеграційні процеси в системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	6	2	2			2						

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд		с.р	л	п	лаб
Змістовий модуль 5. Технологічний аспект підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів										
Тема 9. Зміст підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	6	2	2			2				
Тема 10. Актуальні проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до самореалізації в музично-освітній діяльності	4		2			2				
УСЬОГО ЗА МОДУЛЬ П	36	10	14			12				
Усього годин	60	18	22			20				

V. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання курсу «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів». Особливості, принципи, закономірності та тенденції підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів в умовах модернізації системи освіти України	2
2	Системно-функціональний аналіз музичної освіти учнів молодшого шкільного віку	2
3	Історико-теоретичні витоки становлення та розвитку національної музичної освіти в Україні	2
4	Основні тенденції та сучасні концепції музичної освіти. Проблеми та перспективи загальної музичної освіти учнів	2
5	Зміст музично-освітньої діяльності майбутнього вчителя початкової школи	2
6	Сутність, зміст і структура готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів. Складники процесу підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	2
7	Складники процесу підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	2
8	Інтеграційні процеси в системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	2
9	Зміст підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	2
	<i>Разом</i>	<i>18</i>

VI. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тенденції мистецької підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах модернізації національної системи освіти	2
2	Види і жанри музичного мистецтва	2
3	Вплив прогресивних ідей педагогів, композиторів минулого на становлення й розвиток вітчизняної системи загальної музичної освіти	2
4	Художньо-педагогічне спілкування як актуальна проблема сучасної музичної освіти	2
5	Основні завдання, функції, форми музично-освітньої діяльності вчителя початкової школи	2
6	Суб'єктна активність майбутнього вчителя як умова реалізації його професійної компетентності. Комунікативні вміння особистості майбутнього вчителя як компонент творчості суб'єкта педагогічної діяльності	2
7	Складники підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів: інноваційна діяльність майбутнього вчителя початкової школи в процесі забезпечення основ загальної музичної освіти учнів; підготовка майбутнього вчителя початкової школи до організації проектної діяльності учнів на уроках музичного мистецтва	4
8	Складники готовності майбутнього вчителя початкової школи до проведення інтегрованого уроку	2
9	Значення неформальної мистецької освіти у формуванні готовності до творчої самореалізації майбутніх учителів початкової школи	2
10	Сучасні технології музично-творчого розвитку молодших школярів	2
	<i>Разом</i>	22

VII. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз особливостей підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи у вашому вищому навчальному закладі	2
2	Аналіз музичних творів (за шкільною програмою для 1-4 класів за вибором студента): образ, зміст, жанр, форма	2
3	Видатні особистості (філософи, письменники, поети, композитори та інші) про значення музики, музичного виховання в житті людини і суспільства	2
4	Порівняльний аналіз чинних програм з музичного мистецтва для початкової школи. Планування занять з музичного мистецтва	2
5	Учитель початкової школи – організатор музично-виховних заходів для молодших школярів. Складання сценарію до свята	2
6	Характеристика компонентів власної готовності до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів	2
7	Форми, методи і прийоми організації вчителем спільної навчальної діяльності молодших школярів на уроках музичного мистецтва	2
8	Реалізація фрагмента інтегрованого уроку	2
9	Аналіз студентами власної науково-пізнавальної діяльності	2
10	Мистецько-освітнє середовище навчального закладу – важлива умова підготовки майбутнього вчителя початкової школи до музично-освітньої діяльності	2
	Разом	20

VIII. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ І

Змістовий модуль І.

Теоретико-методологічні та методичні основи курсу

Тема 1. Вступ до спецкурсу. Особливості, принципи та закономірності підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів.

Предмет і завдання курсу «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів». Особливості, принципи та закономірності підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів. Тенденції мистецької підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах модернізації національної системи освіти.

Тема 2. Системно-функціональний аналіз музичної освіти учнів молодшого шкільного віку

Духовні начала музичної культури. Культура і цінність. Музичне мистецтво як явище культури. Культуротворчий вплив музичного мистецтва. Роль музичного мистецтва у формуванні картини світу. Види і жанри музичного мистецтва. Музичний образ. Об'єктивне і суб'єктивне в музичному образі. Емоційне і раціональне в музичному мистецтві. Типове й індивідуальне в музичному образі. Поняття типізації. Категорії «зміст» і «форма» у філософії й особливості їхнього прояву в музичному мистецтві.

Функції загальної музичної освіти. Зміст музичної освіти учнів початкової школи.

Змістовий модуль 2

Історико-теоретичні та методичні основи загальної музичної освіти учнів початкової школи

Тема 3. Історико-теоретичні витоки становлення та розвитку національної музичної освіти в Україні

Історико-теоретичні витоки становлення національної музичної освіти в Україні. Вплив прогресивних ідей педагогів, композиторів минулого на становлення й розвиток вітчизняної системи загальної

музичної освіти.

Тема 4. Основні тенденції та сучасні концепції загальної музичної освіти. Проблеми та перспективи загальної музичної освіти учнів.

Духовна і світоглядна сутність сучасної музичної освіти. Мета, завдання і принципи загальної музичної освіти. Діалектика тематичної побудови шкільних занять з музичного мистецтва. Програмний зміст занять з музичного мистецтва в школі. Порівняльний аналіз чинних програм з музичного мистецтва для початкових класів. Інноваційні процеси в сучасній музичній освіті. Взаємозв'язок мистецтв і його відображення в змісті предмета «Музичне мистецтво» та інтегрованого курсу «Мистецтво» в початковій школі. Модернізація початкової загальної музичної освіти.

Організаційно-педагогічні й методичні особливості занять з музичного мистецтва та позакласної музично-виховної роботи в початковій школі, творчий досвід і проблеми. Форми спілкування з музичним мистецтвом. Художньо-педагогічне спілкування як актуальна проблема сучасної музичної освіти.

МОДУЛЬ II

Змістовий модуль 3.

Музично-освітня діяльність учителя початкової школи як соціокультурний феномен

Тема 5. Зміст музично-освітньої діяльності майбутнього вчителя початкової школи

Музична компетентність як результат професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи. Основні завдання, функції, форми музично-освітньої діяльності вчителя початкової школи. Учитель початкової школи – організатор музично-виховних заходів в початковій школі.

Тема 6. Сутність, зміст і структура готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів

Феномен суб'єктної активності особистості. Суб'єктна активність майбутнього вчителя як умова реалізації його професійної компетентності. Основні структурні компоненти

готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів. Комунікативні уміння особистості майбутнього вчителя як компонент творчості суб'єкта педагогічної діяльності.

Змістовий модуль 4.

Організаційно-методичні компоненти підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів

Тема 7. Складники підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів

Аксіологічна спрямованість формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкової школи. Функціональне призначення педагогічної імпровізації майбутніх учителів початкової школи в процесі музичної освіти. Інноваційна діяльність майбутнього вчителя початкової школи в процесі забезпечення основ загальної музичної освіти учнів. Реалізація музично-методичного аспекту підготовки майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до використання на уроках інтерактивних технологій навчання музики. Форми, методи і прийоми організації вчителем спільної навчальної діяльності молодших школярів на уроках музичного мистецтва. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до організації проектної діяльності учнів на уроках музичного мистецтва.

Тема 8. Інтеграційні процеси в системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів

Сутність і цілі інтеграційних процесів у сучасній освіті. Упровадження інтеграційних процесів у систему підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів. Складники готовності майбутнього вчителя початкової школи до проведення інтегрованого уроку.

Змістовий модуль 5.

Технологічний аспект підготовки майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів

Тема 9. Зміст підготовки майбутніх учителів початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів

Навчальний та культурологічний потенціал дисциплін з підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої діяльності. Організація науково-пізнавальної діяльності майбутніх учителів у процесі навчання. Компетентнісний підхід у системі підготовки майбутніх учителів до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів початкової школи. Зміст та навчальний потенціал педагогічних практик у процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої діяльності. Значення неформальної мистецької освіти у формуванні готовності до творчої самореалізації майбутніх учителів початкової школи. Педагогічні проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до самореалізації в музично-освітній діяльності.

Тема 10. Актуальні проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до самореалізації в музично-освітній діяльності

Сучасні технології викладання музичного мистецтва в початковій школі в контексті гуманістичної парадигми освіти. Форми, методи та прийоми музично-творчого розвитку молодших школярів. Сучасні технології музично-творчого розвитку молодших школярів. Мистецько-освітнє середовище навчального закладу – важлива умова підготовки майбутнього вчителя початкової школи до музично-освітньої діяльності

ІХ. ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ

На залік виносяться теоретичні питання та практичні завдання

Теоретичні питання

1. Як Ви розумієте поняття «інноваційна діяльність учителя початкової школи»?
2. У чому, на Вашу думку, різниця між поняттями «суб'єкт» і «суб'єктність»?
3. Чим зумовлена необхідність цілеспрямованої самопідготовки з мистецької освіти майбутнього вчителя початкової школи?
4. Чому, на Вашу думку, у процесі фахової підготовки вчителя початкової школи необхідно враховувати мистецькі чинники?
5. Які чинники визначають готовність учителя до педагогічної імпровізації?
6. У чому полягає специфіка педагогічної імпровізації вчителя початкової школи на уроках музичного мистецтва?
7. Які інтерактивні технології є ефективними в загальній музичній освіті молодших школярів?
8. Чим зумовлена необхідність музично-освітньої підготовки майбутніх учителів початкової школи?
9. У чому полягає специфіка застосування методу проєктів у сфері мистецтва?
10. За якими критеріями визначають готовність учителя початкової школи до інноваційної діяльності на уроках музичного мистецтва?
11. Чим можна пояснити доцільність використання синтезу мистецтв у навчанні молодших школярів?
12. Що є основним критерієм суб'єктності особистості?
13. Що становить зміст музично-теоретичної та музично-практичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи?
14. Якими державними документами визначено зміст професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи?
15. Чому, на Вашу думку, музичне мистецтво є важливим засобом самовираження особистості?
16. Які компоненти складають структуру готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів?

17. Яке значення неформальної музичної освіти у формуванні готовності майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ загальної музичної освіти учнів?
18. Який вплив мали прогресивні ідеї педагогів, композиторів минулого на становлення й розвиток вітчизняної системи загальної музичної освіти?
19. Який стиль і характер міжособистісної взаємодії вчителя та учнів Ви вважаєте доцільним у процесі музичної творчості?
20. Які умови є сприятливими для творчого розвитку молодших школярів?
21. Диференціюйте поняття «музичний образ», «музичний зміст» і «структура музичного твору». Як уникнути руйнування музичного образу?
22. Поясніть доцільність розгляду художньо-педагогічного спілкування як методу керування музичним сприйманням. Яке його місце в структурі інших методів формування музичного сприймання молодших школярів?

Практичні завдання

1. Проілюструвати в записі обраний самостійно музичний твір з репертуару для слухання в початкових класах.
2. Зробити художньо-педагогічний аналіз запропонованого твору за схемою:
  - відомості про композитора;
  - художня «біографія» твору;
  - зміст, образи, характер, розвиток, музична драматургія;
  - засоби виразності;
  - доступність твору для дитячого сприймання;
  - педагогічно-виховний потенціал музичного твору;
  - запропонувати декілька варіантів організації сприймання цього твору дітьми, включаючи сценарій художньо-педагогічного спілкування (вступна бесіда або розповідь, методи формування установки на сприймання музики, питання в процесі здійснення аналізу твору та можливі відповіді учнів, організація повторного слухання, творчі завдання, доцільні педагогічні впливи, висновок учителя).

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО МОДУЛІВ

МОДУЛЬ І

1. Бочкарёв Л. П. Психология музыкальной деятельности / Л. П. Бочкарёв. – М. : Ин-т психологии РАН, 1997. – 351 с.
2. Ващенко Г. Виховна роль мистецтва / Г. Ващенко // Твори : в 4 т. / Г. Ващенко. – К. : Школяр Фада ЛТД, 2000. – Т. 4 : Праці з педагогіки та психології. – 416 с.
3. Верстюк А. Музыка – помічник у вихованні дітей / А. Верстюк // Обдарована дитина. – 2008. – № 4. – С. 55-60.
4. Выготский Л. С. Психология искусства / Л. С. Выготский. – М. : Педагогика, 1987. – 345 с.
5. Бриль Г. Логічна структура уроку музики в початкових класах / Г. Бриль // Музыка в школі : зб. статей. – К. : Муз. Україна, 1981. – Вип. 7. – С. 17-23.
6. Букреева Г. Музичні ігри / Г. Букреева // Мистецтво та освіта. – 2003. – № 1. – С. 19-26.
7. Вовк М. Розвиток самостійної музичної діяльності молодших школярів (у процесі навчання гри на музичних інструментах) / М. Вовк // Музыка в школі : зб. статей. – К. : Муз. Україна, 1982. – Вип. 8. – С. 11-16.
8. Гавриленко Т. Про викладання музики в початковій школі на початку ХХ ст. / Т. Гавриленко // Початкова школа. – 2000. – № 12. – С. 48-49.
9. Галузевий стандарт вищої освіти : освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спец. 6.010102 Початкова освіта / [розроб. : В. І. Бондар, І. М. Шапошнікова, А. П. Каніщенко та ін.] ; за заг. ред. В. І. Бондаря. – К. : МОН України, 2006. – 140 с.
10. Горбенко С. Розвиток музичної освіти і виховання в Україні в контексті гуманістичної спрямованості (історичний аспект) / С. Горбенко // Рідна школа. – 2003. – № 3. – С. 38-42.
11. Горбенко С. Розвиток творчих можливостей як складова гуманістичного змісту музичної освіти школярів (історико-теоретичний аспект) / С. Горбенко // Рідна школа. – 2001. – № 8. – С. 76-78.

12. Гринчук І. Інноваційний підхід до організації слухання музики / І. Гринчук // Мистецтво та освіта. – 2004. – № 4. – С. 13-16.
13. Дебелая Ж. Пошуки шляхів формування духовного світу людини засобами музики / Ж. Дебелая, Н. Чорноіваненко // Музика в школі : зб. статей. – К. : Муз. Україна, 1980. – Вип. 6. – С. 16-23.
14. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). – К. : Райдуга, 1994. – 62 с.
15. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/462-2011-п>.
16. Дилецький М. Граматика музикальна / М. Дилецький ; підгот. до видання О. С. Цалай-Якименко. – К. : Муз. Україна, 1970. – 175 с.
17. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
18. Дорошенко Т. В. Проблема естетичного виховання у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Т. В. Дорошенко // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка : зб. наук. праць. – Чернігів : ЧДПУ, 2010. – Вип. 79. – С. 24-28. – (Серія «Педагогічні науки»).
19. Дорошенко Т. В. Проблема музично-естетичного виховання учнів початкової школи в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) як предмет історико-педагогічного дослідження / Т. В. Дорошенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка : збірник / гол. ред. М. О. Носко. – Чернігів : ЧНПУ, 2013. – Вип. 108. – С. 181-183. – (Серія «Педагогічні науки»).
20. Дорошенко Т. В. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ музичної освіти учнів : навчальний посібник / Т. В. Дорошенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2015. – 168 с.
21. Дорошенко Т. В. Історіографічний аналіз стану вивчення проблеми музично-естетичного виховання учнів початкової школи в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) / Т. В. Дорошенко // 1025-річчя історії освіти в Україні: традиції, сучасність та перспективи : зб. матер. міжнарод. наук. конф. / М-во освіти і науки України, НАПН України, Київ. ун-т

ім. Б. Грінченка ; за заг. ред. В. О. Огнев'юка. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – С. 102-109.

22. Дорошенко Т. В. Музично-естетичне виховання учнів у поза-шкільних закладах освіти в Україні (друга половина 60-70 рр. ХХ ст.) / Т. В. Дорошенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка : збірник / гол. ред. М. О. Носко. – Чернігів : ЧНПУ, 2014. – Вип. 117. – С. 315-317. – (Серія «Педагогічні науки»).
23. Дорошенко Т. В. Організація позакласної та позашкільної музично-виховної роботи з учнями початкових класів в Україні (50-ті – перша половина 60-х рр. ХХ ст.) / Т. В. Дорошенко // Проблеми сучасної педагогічної освіти : зб. статей. – Ялта : РВВ КГУ, 2014. – Вип. 45. – Ч. 3. – С. 80-88. – (Серія «Педагогіка і психологія»).
24. Дорошенко Т. В. Суспільно-історичні та культурно-освітні чинники розвитку музично-естетичного виховання школярів в Україні (50-ті роки – перша половина 60-х років ХХ століття) / Т. В. Дорошенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка : збірник / гол. ред. М. О. Носко. – Чернігів : ЧНПУ, 2014. – Вип. 122. – С. 77-81. – (Серія «Педагогічні науки»).
25. Дорошенко Т. В. Художня самодіяльність в загальноосвітніх школах України в 50-х – першій половині 60-х років ХХ століття як засіб музично-естетичного виховання учнів / Т. В. Дорошенко // Теоретико-методичні проблеми підготовки студентів до естетичного виховання учнів початкових класів : зб. наук.-метод. праць. – Чернігів : ЧНПУ, 2013. – Вип. 13. – С. 3-8.
26. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В. Г. Кремень ; [заст. гол. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко ; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
27. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
28. Зятямина Т. Об опыте использования педагогических технологий на уроках музыки / Т. Зятямина // Музыка в школе. – 2005. – № 5. – С. 28-33.
29. Зятямина Т. Компьютерные технологии на уроке музыки / Т. Зятямина // Искусство в школе. – 2006. – № 5. – С. 41-43.

30. Из истории музыкального воспитания : хрестоматия / [сост. О. А. Апраксина]. – М. : Просвещение, 1990. – 207 с.
31. Кабалевский Д. Б. Основные принципы и методы экспериментальной программы по музыке для общеобразовательной школы / Д. Б. Кабалевский // Музыкальное воспитание в СССР : [сб. статей] / сост. и общ. ред. Л. А. Баренбойма. – М. : Сов. композитор, 1978. – Вып. 1. – С. 58-93.
32. Кабалевский Д. Б. Музыка и музыкальное воспитание. (Статьи и выступления разных лет) / Д. Б. Кабалевский. – М. : Знание, 1984. – 64 с. – (Новое в жизни, науке, технике. Серия «Эстетика», № 1).
33. Король А. Нестандартні методи навчання музики / А. Король // Обдарована дитина. – 2001. – № 4. – С. 44-47.
34. Кремень В. Г. Освіта і наука України – інноваційні процеси. Стратегія. Реалізація. Результати / Кремень В.Г. – К. : Грамота, 2005. – 448 с.
35. Куцан О. Соціо-ігрові методи як спосіб проводити уроки музики цікаво / Оксана Куцан // Мистецтво та освіта. – 2010. – № 1. – С. 19-25.
36. Лобова О. В. Музыка : програма для початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів : 1-4 класи / О. В. Лобова // Початкова школа. – 2004. – № 9. – С. 41-47.
37. Масол Л. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах / Людмила Масол // Педагогічна газета. – 2001. – № 12 (90). – С. 6-7.
38. Масол Л. Концепція загальної мистецької освіти / Людмила Масол // Мистецтво і освіта. – 2004. – № 1. – С. 2-5.
39. Масол Л. М. Інтегративні технології викладання мистецтва у ЗНЗ / Л. М. Масол // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. праць. – К., 2004. – Вип. 8.
40. Медінцев В. Дитяча творчість і діалог на музичному занятті / В. Медінцев // Мистецтво та освіта. – 1998. – № 2. – С. 19-23.
41. Медушевский В. В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки / В. В. Медушевский. – М. : Музыка, 1976. – 254 с.
42. Мельчаков В. Музыка у школі: проблеми, перспективи / В. Мельчаков // Шкільний світ. – 2005. – № 8 (лютий). – С. 4.

43. Музыка 1-4 класи : програми та поурочні метод. розробки для середніх загальноосвітніх шкіл / [упоряд. : О. Я. Ростовський та ін.] – К. : Перун, 1996. – 126 с.
44. Назайкинский Е. В. О психологии музыкального восприятия / Е. В. Назайкинский. – М. : Музыка, 1972. – 267 с.
45. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – 2002. – № 33. – С. 4-6.
46. Ніколаєнко В. Нестандартні уроки з музичного мистецтва / В. Ніколаєнко // Все для вчителя. – 2009. – № 15-16. – С. 7-23.
47. Новикова Н. Комп'ютерна презентація на уроках музики / Н. Новикова // Мистецтво та освіта. – 2010. – № 3. – С. 25-28.
48. Олексюк О. Музична педагогіка : навч. посіб. / О. Олексюк. – К. : КНУКіМ, 2006. – 188 с.
49. Падалка Г. М. Музична педагогіка : навч. посіб для вищ. муз. навч. закл. / Г. М. Падалка. – Херсон : ХДП, 1995. – 104 с.
50. Падалка Г. Педагогіка мистецтва: теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Г. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
51. Падалка Г. М. Учитель, музика, діти / Г. М. Падалка. – К. : Муз. Україна, 1982. – 144 с.
52. Петрова І. Інтегрований урок музичного та візуального мистецтва у 2 класі / І. Петрова // Мистецтво та освіта. – 2008. – № 3. – С. 38-41.
53. Печенюк М. Використання сопілки в школі / М. Печенюк, П. Леонтьєв // Мистецтво та освіта. – 2000. – № 4. – С. 17-21.
54. Печерська Е. Педагогіка співробітництва на уроках музики / Е. Печерська // Початкова школа. – 1991. – № 10. – С. 44-49.
55. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / Е. Печерська. – К. : Либідь, 2001. – 272 с.
56. Печерська Е. Уроки різні та незвичайні (нетрадиційні типи уроків музики) / Е. Печерська // Рідна школа. – 1995. – № 4. – С. 62-65.
57. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук. метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за заг. ред. О. І. Пометун. – К. : А.С.К., 2004. – 192 с.

58. Ростовський О. Методика викладання музики в початковій школі / О. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 216 с.
59. Ростовський О. Музична освіта в Україні на межі тисячоліть: стан, проблеми, перспективи / О. Ростовський // Мистецтво та освіта. – 2000. – № 4. – С. 9-13.
60. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посіб. / О. Я. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.
61. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посіб. / О. П. Рудницька. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
62. Савченко О. Я. Від людини освіченої до людини культурної. Ціннісні орієнтації загальноосвітньої підготовки учнів / О. Я. Савченко. – К. : Рідна школа, 1996. – № 5-6. – С. 2-4.
63. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підр. для студ. пед. факультетів / О. Я. Савченко. – К. : Генеза, 1999. – 368 с.
64. Теплов Б. М. Психология музыкальных способностей / Б. М. Теплов // Избранные труды : в 2 т. / Б. М. Теплов. – М. : Педагогика, 1985. – Т. 1. – 328 с.
65. Українська музична енциклопедія / ред. колегія : Г. Скрипченко, А. Калениченко, І. Сікорська. – К. : Ін-т мистецтвознавства, фольклористики, етнології НАН України, 2011. – Т. 3. – 628 с.
66. Українська педагогіка в персоналіях ХІХ століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської : у 2 кн. – Кн. 1. – К. : Либідь, 2005. – С. 437-448.
67. Хлебникова Л. Особливості навчання музичного мистецтва за новими програмами у 1 класі (І семестр) // Початкова школа. – 2012. – № 10. – С. 37-40.
68. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка : підруч. / В. Д. Шульгіна. – К. : ДАКККіМ, 2005. – 271 с.
69. Шинкаренко А. Про урок музики як мистецтва / А. Шинкаренко // Початкова школа. – 1996. – № 4. – С. 33-36.

МОДУЛЬ II

1. Абдуллин Э. Б. Методологический анализ проблем музыкальной педагогики в системе высшего образования / Э. Б. Абдуллин. – М. : МГПУ им. В.И. Ленина, 1990. – 188 с.
2. Абульханова-Славская К. А. Деятельность и психология личности / К. А. Абульханова-Славская. – М. : Наука, 1980. – 335 с.
3. Амонашвили Ш. А. Гуманно-личностный подход к детям / Ш. А. Амонашвили. – М. : Просвещение, 1998. – 544 с.
4. Бабич Н. Д. Основы культуры мовлення : навч. посіб. для студ. ун-тів / Н. Д. Бабич. – Львів, 1990. – С. 62-139.
5. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.
6. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування / Н. М. Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : (Бібліотека з освітньої політики) / [Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін. ; під заг. ред. О. В. Овчарук]. – К. : К.І.С., 2004. – С. 47-52.
7. Блонский П. П. Избранные педагогические и психологические сочинения : в 2 т. / П. П. Блонский ; под ред. А. В. Петровского. – М. : Педагогика, 1979. – Т. 1. – 304 с.
8. Божович Л. И. Личность и ее формирование в детском возрасте : психологическое исследование / Л. И. Божович. – М. : Просвещение, 1968. – 464 с.
9. Борисенко Т. Г. Підготовка майбутнього вчителя музики до організації спільної навчальної діяльності учнів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец.13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Т. Г. Борисенко. – Кіровоград, 2006. – 20 с.
10. Брушлинский А. В. Проблемы психологии субъекта / А. В. Брушлинский. – М. : Знание, 1994. – 403 с.
11. Бондар В. І. Формування компетентності та конкурентноздатності випускника педагогічного ВНЗ / В. І. Бондар // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання : [зб. наук. праць]. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Вип. 6. – С. 3-9.

12. Вербицкий А. А. Гуманизация и компетентность: контексты интеграции / А. А. Вербицкий, О. Г. Ларионова. – М. : МГОПУ, 2006. – 165 с.
13. Волянчук Н. Феноменологія суб'єктної активності / Н. Волянчук // Соціальна психологія. – 2004. – № 3 (5). – С. 97-109.
14. Галузевий стандарт вищої освіти : освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спец. 6.010102 «Початкова освіта» / розроб. В. І. Бондар, І. М. Шапошнікова, А. П. Каніщенко та ін. ; за заг. ред. В. І. Бондаря. – К., 2006. – 140 с.
15. Глузман А. В. Инновационные технологии обучения в системе университетского педагогического образования [Электронный ресурс] / А. В. Глузман // Проблемы и перспективы инновационного развития экономики : материалы десятой междунар. научно-практ. конф. по инновационной деятельности. – Киев-Симферополь-Алушта, 2005. – Режим доступа : [http://www.iee.org.ua/files/conf article 39.pdf](http://www.iee.org.ua/files/conf%20article%2039.pdf) – Загол. с экрана.
16. Гончаренко С. У. І все-таки гуманітаризація / С. У. Гончаренко // Педагогіка і психологія. – 1995. – № 1. – С. 12-18.
17. Гончаренко С. Інтегроване навчання: за і проти / Семен Гончаренко, Юрій Мальований // Освіта. – 1994. – 16 лютого. – С. 5.
18. Горемичкін А. І. Основи музичної мови : підручник-дослідження з методики викладання музично-теоретичних дисциплін в системі музично-педагогічної освіти (для підготовки магістрів) / А. І. Горемичкін. – Мелітополь : МДПУ, 2005. – 248 с.
19. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/462-2011-p>.
20. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
21. Дорошенко Т.В. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи до забезпечення основ музичної освіти учнів : навчальний посібник / Т.В. Дорошенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2015. – 168 с.
22. Зятямина Т. Об опыте использования педагогических технологий на уроках музыки / Татьяна Зятямина // Музыка в школе. – 2005. – № 5. – С. 28-33.

23. Затымина Т. Компьютерные технологии на уроке музыки / Татьяна Затымина // Искусство в школе. – 2006. – № 5. – С. 41-43.
24. Из истории музыкального воспитания : хрестоматия / [сост. О. А. Апраксина]. – М. : Просвещение, 1990. – 207 с.
25. Кабалевский Д. Б. Основные принципы и методы экспериментальной программы по музыке для общеобразовательной школы / Д. Б. Кабалевский // Музыкальное воспитание в СССР : [сб. статей] / сост. и общ. ред. Л. А. Баренбойма. – М. : Советский композитор, 1978. – Вып. 1. – С. 58-93.
26. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : (Бібліотека з освітньої політики) / [Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін.; під заг. ред. О. В. Овчарук]. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
27. Кондратенко Г. Г. Формування творчої активності студентів педагогічного коледжу в процесі музично-сценічної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика музичного навчання» / Г. Г. Кондратенко. – К., 2007. – 24 с.
28. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г. С. Костюк ; за ред. В. М. Проколієнко. – К. : Рад. школа, 1986. – 609 с.
29. Крюкова Д. До проблеми удосконалення навчально-виховного процесу в навчальному закладі / Д. Крюкова // Рідна школа. – 2003. – № 8. – С. 10-11.
30. Курбатовская Н. Искусство и компьютер – «вещи несовместимые?» / Н. Курбатовская // Искусство в школе. – 2005. – № 6. – С. 86-88.
31. Куцан О. Соціо-ігрові методи як спосіб проводити уроки музики цікаво / Оксана Куцан // Мистецтво та освіта. – 2010. – № 1. – С. 19-25.
32. Лобова Л. Г. Синергетика музыкальной педагогики : монография / Л. Г. Лобова. – Воронеж : ВГПУ, 2002. – 136 с.
33. Лобова О. В. Музыка : програма для початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів: 1-4 класи / О. В. Лобова // Початкова школа. – 2004. – № 9. – С. 41-47.

34. Маслоу А. Самоактуалізація / Абрахам Маслоу // Психологія личности : тексти / под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, А. А. Пузыря. – М. : МГУ, 1982. – С. 108-117.
35. Масол Л. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах / Людмила Масол // Педагогічна газета. – 2001. – № 12 (90). – С. 6-7.
36. Масол Л. Школа культури виховує людину, яка мислить і прагне творити / Людмила Масол // Початкова школа. – 2001. – № 5. – С. 38-40.
37. Моляко В. О. Психологічна теорія творчості / В. О. Моляко // Обдарована дитина. – 2004. – № 6. – С. 2-10.
38. Музика 1-4 класи : програми та поурочні метод. розробки для середніх загальноосвітніх шкіл / [упоряд. : О. Я. Ростовський та ін.]. – К. : Перун, 1996. – 126 с.
39. Науково-освітній потенціал нації: погляд у ХХІ століття : у 3 кн. / [авт. кол. : В. Литвин, В. Андрущенко, С. Довгий та ін.]; заг. ред. В. Литвина. – К. : Навч. книга, 2003. – Кн. 2. – 672 с.
40. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади : кн. для всіх і ні для кого / Фрідріх Ніцше. – К. : Основи, 1993. – 415 с.
41. Побережна Г. І. Загальна теорія музики : підруч. / Г. І. Побережна, Т. В. Щириця. – К. : Вища шк., 2004. – 303 с.
42. Пометун О. І. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті / О. І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : (Бібліотека з освітньої політики) / [Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін. ; під заг. ред. О. В. Овчарук]. – К. : К.І.С., 2004. – С. 66-72.
43. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за заг. ред. О. І. Пометун. – К. : А.С.К., 2004. – 192 с.
44. Пометун О. І. Інтерактивні технології навчання : теорія, практика, досвід : метод. посіб. / [уклад. О. І. Пометун, Л. В. Пироженко]. – К. : А.П.Н., 2002. – 136 с.
45. Пометун О. І. Інтерактивні технології навчання / О. І. Пометун, Л. І. Пироженко // Відкритий урок. – 2003. – № 3-4. – С. 19-27.
46. Ростовський О. Я. Концепція музичного виховання школярів на основі української національної культури / О. Я. Ростовський //

- Художня освіта і проблеми виховання молоді : зб. наук. статей. – К. : ІЗМН, 1997. – С. 34-39.
47. Рубинштейн С. Л. Человек и мир / С. Л. Рубинштейн. – М. : Наука, 1997. – 191 с.
  48. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. П. Рудницька. – К. : ІЗМН, 2002. – 269 с.
  49. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : у 5 т. / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1977. – Т. 3 – 670 с.
  50. Учїться висловлюватися / [П. І. Білоусенко, Ю. О. Арешенков, Г. М. Віняр та ін.]. – К. : Рад. школа, 1990. – 126 с.
  51. Философский словарь / под ред. И. Т. Фролова. – М. : Политиздат, 1987. – 590 с.
  52. Чак Є. Д. Барви нашого слова / Є. Д. Чак. – К. : Рад. школа, 1989. – 172 с.
  53. Шемигон Н. Ю. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Н. Ю. Шемигон. – Харків, 2008. – 34 с.
  54. Шопенгауэр А. Избранные произведения / Артур Шопенгауэр. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1997. – 544 с. – (Выдающиеся мыслители).

МУЗИЧНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТУ

1. Каталог музичних посилань – <http://www.mmv.ru/p/link>.
2. Архів російської фортепіанної музики ХХ століття – <http://www.mmv.ru/p/rusmodern>.
3. MIDI-архів класичної музики – <http://www.prs.net>.
4. Архів класичної музики в форматі *RealAudio* – <http://ra.mmv.ru>.
5. Музичний архів музики всіх жанрів у форматі *mp3* – <http://www.tsound.ru>.
6. Музичний архів музики всіх жанрів у форматі *mp3* – <http://www.mp3.com>.
7. Пошуковий портал по файлам формату *mp3* – <http://www.mp3search.ru>.
8. Нотний архів – <http://www.gmd.de/misc/music>.
9. Нотний архів Дениса Бурякова – <http://muslib.mmv.ru>.
10. Центральний ресурс по файлам формату VQF – <http://www.vqf.com>.
11. Програваач WinAmp – <http://www.winamp.com>.
12. Центральний ресурс по формату *Real Audio* – <http://www.real.com>.
13. Центральний ресурс компаній *E-mu* и *Ensoniqno* звукового формату *SoundFont* – <http://www.soundfont.com>.
14. Довідник по програмам нотного набору і верстки – <http://ace.acadiau.ca/score/others>, htm
15. Асоціація електроакустичної музики Росії – <http://ea.inion.ru>.
16. Сайт Московської консерваторії – <http://www.mosconsv.ru>.
17. Центр сучасної музики Московської консерваторії – <http://ccm.msk.ru>.
18. Центральний ресурс музики І. С. Баха «*Bach Digital*» – <http://www.bachdigital.org>.
19. <https://sites.google.com/site/sajtvcitelamuzikidemkivmv/>.
20. <https://sites.google.com/site/muzicnakavarna/>.
21. <http://artteacher.ucoz.ru>.
22. <http://vkmonline.com/showthread.php?t=20038&page=86> – «Сундучок учителя музики».
23. <http://vkmonline.com/showthread.php?t=8744&page=56> – «Детские песни на украинском языке» на форумі Всесвітньої команди музикантів.
24. Комплекти дитячих пісень – <http://dvovuk.at.ua/>.
25. Різні матеріали для вчителя музики – <http://berest.ucoz.ru>.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

ДОРОШЕНКО
ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВ
ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ**

МОДУЛЬНА ПРОГРАМА
СПЕЦКУРСУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Технічний редактор

О. Клімова

Комп'ютерна верстка
та макетування

О. Клімова

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія KB № 17500-6250 ПР від 16.11.2010 р.*

Підписано до друку 27.02.2015 р. Формат 60x84 1/16. Друк на різнографі.
Обл. друк. арк. 1,3. Ум. друк. арк. 2,09. Наклад 100 прим. Зам. № 750/2.
Редакційно-видавничий відділ ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка,
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53,
тел. 65-17-99

